

واحد تحقیق و ارزیابی افغانستان

بازتاب‌ها در مورد اعلامیه پاریس و موثریت کمک‌ها در افغانستان

ریپکا رابرتس، جون ۲۰۰۹

در مورد مؤلف

در زمان نوشتن این نشریه ریبیکا رابرتس منحیث آمر ارشد تحقیق برای بخش حکومتداری واحد تحقیق و ارزیابی افغانستان ایفای وظیفه می نمود. وی در قسمت مطالعات خاور میانه دارای سابقه علمی بوده و دوکتورای خویش را در بخش بهبودی و توسعه بعد از جنگ از اداره بازسازی و توسعه پوهنتون یورک بریتانیا اخذ نموده است. نامبرده تحقیقاتی مربوط به پالیسی را در کمبودیا، لبنان و سودان انجام داده که شامل جنبه های بهبودی بعد از جنگ بشمول امنیت و ثبات، دولت سازی و روند های انکشافی می گردد.

سپاسگذاری

نشریه مذکور خلاصه ای توضیح نامه ایست که توسط ریبیکا رابرتس نوشته شده است. نویسندگان نشریه مذکور می خواهند از آن عده پاسخ دهنده گان که وقت و مهارت خویشرا جهت اشتراک در این تحقیق صرف نموده اند سپاسگذاری نماید. نویسندگان نیز می خواهند از همکاران خویش که در روند این تحقیق وی را حمایت کردند و نظریات ارائه نمودند و آن عده از افرادی که در تولید نسخه نهایی سهم داشتند تشکر می نمایند.

ریبیکا رابرتس، جون ۲۰۰۹

در مورد واحد تحقیق و ارزیابی افغانستان

واحد تحقیق و ارزیابی افغانستان موسسه مستقل تحقیقاتی مستقر در شهر کابل است که هدف آن انجام و عرضه تحقیقات با کیفیت در عرصه های مختلف جهت اطلاع رسانی و استفاده از آنها در تاثیر گذاری روی پالیسی ها و فعالیت های گوناگون میباشد. واحد تحقیق و ارزیابی افغانستان با تقویت و ارتقا ظرفیت های تحلیلی و ایجاد فرصت برای تفکر و بحث، میکوشد تا فعالانه فرهنگ پژوهش و آموزش را در این کشور ترویج دهد. این اداره سعی مینماید تا زمینه های بازتاب اندیشه ها، مناظره ها و مباحث علمی را فراهم سازد که باعث بهبود و پیشرفت فکری در ابعاد مختلف در زندگی افغانها میگردد.

واحد تحقیق و ارزیابی افغانستان در سال ۱۳۸۱ خورشیدی با همکاری سازمان های امدادی که در این کشور فعالیت دارند تأسیس گردیده و اعضای هیئت مدیره آنرا نماینده گان مراجع تمویل کننده، سازمان ملل متحد، ادارات غیر دولتی و دیگر نهاد های که در امور مختلف در افغانستان مصروف فعالیت اند، تشکیل میدهد. این اداره، در حال حاضر، عمدتاً از جانب کشور های فنلند، ناروی، سویدن، سویس، و انگلستان تمویل مالی گردیده و موسساتی مثل انستیتوت جامعه باز افغانستان (FOSIA)، بنیاد آسیایی (TAF)، کمیسیون اروپا (EC)، کمشنری عالی ملل متحد برای پناهندگان (UNHCR)، صندوق وجهی ملل متحد برای کودکان (UNICEF)، صندوق انکشافی ملل متحد برای زنان (UNIFEM)، و بانک جهانی نیز بعضی از پروژه های مشخص این اداره را حمایت مالی می نمایند.

مخفف‌ها

AREU	واحد تحقیق و ارزیابی افغانستان
ANDS	استراتژی انکشاف ملی افغانستان
ARTF	صندوق وجهی بازسازی افغانستان
HIPC	ممالک فقیر شدیداً قرضدار
IDLG	ریاست مستقل ارگان‌های محل
IMF	صندوق بین‌المللی پول
ISAF	نیروهای بین‌المللی حافظ صلح
PEFA	حسابدهی مالی و عایداتی عامه
PFM	مدیریت مالی عامه
PRSP	سند استراتژی کاهش فقر
PRT	تیم‌های بازسازی ولایتی
UNAMA	هیئت معاونت سازمان ملل در افغانستان

مقدمه

موضوع موثریت کمک‌ها در صدر اجندای دولت افغانستان، جامعه بین‌المللی و فعالین دیگر انکشافی قرار دارد.^۱ با وجود این همه، کمک‌ها برای غیر موثر بودنش مورد انتقاد قرار گرفته‌اند. این انتقادها از پنداشت‌های مانند اینکه تاثیر کمک‌ها محدود گردیده‌اند، وضعیت امنیتی وخیم‌تر می‌شوند، و اینکه کمک‌ها و منابع یا درست اداره نمی‌شوند یا هم اختلاس می‌گردند، منشأ می‌گیرد. زمانیکه فعالین انکشافی بخصوص تمویل‌کننده‌گان در مورد موثریت کمک صحبت می‌نمایند، آنها اغلباً به اعلامیه پاریس سال ۱۳۸۴ در مورد موثریت کمک و بررسی اینکه آیا کمک به افغانستان از اصول آن پیروی می‌کند یا خیر مراجعه می‌نمایند.

اعلامیه پاریس به مدیریت موثر کمک‌ها به سطح بلند از طریق مکانیزم‌های که تمویل‌کننده‌گان و دولت دریافت‌کننده توافق نموده‌اند، اشاره می‌نماید. این نشریه محدودیت‌ها و چالش‌های اجرای اصول اعلامیه مذکور برای موثریت کمک‌ها در افغانستان را مورد بحث قرار میدهد. این نشریه معتقد است که هرچند پنج اصل اعلامیه مذکور که عبارت‌اند از مالکیت، اتحاد، هماهنگی، اداره برای نتایج و حسابدهی متقابل هستند باید حفظ گردند، فقط اینها برای کسب موثریت کمک‌ها کافی نمی‌باشند. این بخاطری است که اعلامیه مذکور متوجه موارد فنی است و ابعاد سیاسی کمک‌ها را در نظر نمی‌گیرد و جهت کمک به انکشاف طراحی گردیده نه بخاطر تلاش‌های ثبات و آرامش.

اعلامیه مذکور سبب گردیده تا جامعه بین‌المللی بالای پروسه اداره کمک‌ها تمرکز نماید نه بالای تاثیر کمک. برعلاوه، اعلامیه پاریس و موافقتنامه‌های دیگر بین‌المللی فعالین انکشافی را در پروسه‌ها ننگه میدارد که ممکن در قسمت چالش‌های که شرایط افغانستان با آن مواجه‌اند بهترین رویکرد نباشد. این شرایط شامل نامنی مداوم، عدم ظرفیت ملی و بین‌المللی، اجندای چندگانه و ناسازگار، اهداف مبهم، خطوط نامشخص میان اقدامات نظامی، بشری و انکشافی، فساد گسترده و عدم هماهنگی می‌باشند.

نشریه مذکور با بحث مختصر اعلامیه پاریس و چالش‌ها در راستای آغاز پروسه‌های موثر انکشافی در افغانستان آغاز می‌گردد. این نشریه جهت نشاندهی تاثیر چالش‌های مذکور بالای جنبه‌های مختلف موثریت کمک‌ها پیرامون پنج اصل اعلامیه پاریس ترتیب یافته است. این نشریه هدفمند است تا بحث موثریت کمک‌ها را با جلب توجه بسوی چالش‌ها به پیش ببرد و محدودیت‌های چارچوب اعلامیه پاریس را روشن سازد.

۲. اعلامیه پاریس: محدودیت‌ها و چالش‌ها

اعلامیه پاریس شاخص‌های را در برابر اینکه کدام ممالک تمویل‌کننده و بهره‌بردار باید پیشرفت‌شانرا در کسب پنج اصل این اعلامیه اندازه‌نمایند مشخص می‌سازد. سروی بالای نظارت اعلامیه پاریس در سال ۱۳۸۷ اعلام می‌کند که افغانستان و تمویل‌کننده‌گانش برای بخش مالکیت و اداره برای نتایج امتیاز کم بدست آورده‌اند، امتیاز متوسط را برای اتحاد و هماهنگی و امتیاز بالا را برای حسابدهی متقابل کسب نموده است.^۲ هرچند شاخص‌های که استفاده شدند محدود و بیوروکراتیک یا تشریفاتی بوده و تمامی جنبه‌های سیاسی کمک‌ها^۳ را در نظر نمی‌گیرد و کیفیت کمک‌ها و تاثیرات آنرا بررسی نمی‌نماید. تلاش‌های انکشافی به نظر می‌رسد که توسط روند‌ها و مکانیزم‌ها مختل شده‌اند.^۴ وسیعاً درک می‌شود که اعلامیه پاریس در شکل فعلی اش فن‌سالار (تکنوکراتیک) است و در قسمت رسیده‌گی به پیچیده‌گی‌های کمک یا تقاضای مشارکت میان تمویل‌کننده و دولت‌های

^۱ نشریه مذکور بر مرور سند و معلومات از فعالین ارشد که در مدیریت موثریت کمک‌ها در افغانستان مشغول‌اند، استوار است. مصاحبه‌ها و جلسات در سال ۱۳۸۷ و ۱۳۸۸ اجرا گردیدند.

^۲ سروی در مورد نظارت اعلامیه پاریس کمک‌های موثرالی سال ۱۳۸۹؟؛ به چه چیزی نیاز است، جلد ۲ (۲۰۰۸ سومین گانا، ۲-۴ سپتمبر ۲۰۰۸).

^۳ ستیفین مییر و نیلس سجاد شولتز، از پاریس تا اکرا: توسعه حکومنداری جهانی کمک (مادرید، فراید، اگست ۲۰۰۸) ۱۶.

^۴ مصاحبه مولف، کابل، اگست ۲۰۰۸.

دریافت کننده کمک که بیشتر از یک رابطه بیوروکراتیک می باشد ناکام می ماند.^۵

محدودیت دیگر این اعلامیه اینست که اصول آن برای کمک به انکشاف اختصاص داده شده اند. وضعیت پیچیده امنیتی در افغانستان و نگرانی های بشری در حال جریان مانند خشکسالی و مصونیت غذایی بدین معنی است که به جای کمک به انکشاف، قسمت عظیم این کمک ها به فعالیت های ثبات سازی در مناطق ناامن یا هم امداد به گروه های آسیب پذیر اختصاص داده می شوند. هر دوی اینها نیاز دارند تا هرچه عاجلتر تطبیق گردند و در راستای اهداف فوری خویش نسبت به موضوع انکشاف متفاوت اند. بعضی از فعالین تاکید می ورزند که آرامش و ثبات از چتر کمک های انکشافی خارج می باشد و بنابراین از اعلامیه پاریس خارج می باشد.^۶

با وجود این محدودیت ها، بسیاری از فعالین بین المللی تاکید می ورزند که اصول اعلامیه پاریس باید حفظ گردد. آنها نیز معتقد اند که اعلامیه مذکور موجب پیشرفت ها در راستای مدیریت و توزیع کمک ها گردیده و آگاهی تمویل کننده گان را در مورد بهترین عملکرد ها افزایش داده است. در عین زمان، فعالین بین المللی از سیاسی بودن روند توزیع کمک ها در افغانستان که اداره آن به تنهایی از طریق اجرای اصول اعلامیه پاریس ممکن نمی باشد اظهار قدردانی نموده اند. بر علاوه، بعضی از فعالین بیان می کنند که شاخص های اعلامیه پاریس جهت اندازه گیری موثرت کمک مفید نبوده و معیار اصلی را برای موثرت کمک ارائه نمی کنند.^۷ بحث که بعداً ذکر می گردد بعضی از چالش های اجرای پنج اصل اعلامیه پاریس را خلاصه می سازد.

۲،۱ مالکیت

اعلامیه پاریس خواهان است که ممالک که کمک های انکشافی دریافت می کنند باید "رهبری موثری را روی پالیسی ها و استراتژی های شان اجرا کنند و عملکرد های انکشافی را هماهنگ سازند." ^۸ مالکیت ملی تضمین می نماید که اقدامات انکشافی به نیاز های مردم رسیده گی می کند و مناسب می باشند.

مالکیت به افراد مختلف در شرایط متفاوت مفهوم های مختلف داشته می تواند. اعلامیه پاریس بالای مالکیت دولت تمرکز می کند، که لزوماً منجر به مالکیت ملی نمی گردد، بخصوص زمانیکه روابط میان مردم و دولت ضعیف باشد. جهت داشتن مالکیت پروسه های انکشافی، تا اینکه آنها مطابق به نیازمندی کشور طرح، اداره و تطبیق گردند، ظرفیت ملی باید موجود باشد. عدم ظرفیت به سطح ملی در افغانستان در میان کارمندان دولتی^۹ و وزارت ها بالای مدیریت کمک ها تاثیر بسزای دارد. این امر توسط عملکرد نگهداشتن تصمیم گیری ها به بلندترین سطح محدود گردیده است. در نتیجه کارمندان ارشد بواسطه وظیفه شان سراسیمه شده اند. بی میلی کارمندان پایین رتبه در قسمت پیشگام شدن بنابر بی تجربگی یا ترس که دارند این موضوع را وخیمتر می سازد.^{۱۰}

عدم ظرفیت سبب گردیده است تا با سازمان ها نه بلکه با قابلترین افراد کار صورت گیرد. این موضوع ثبات پروسه های انکشاف را مورد تهدید قرار می دهد زیرا موفقیت این اقدامات بر افراد متکی است نه بر سازمان ها. همچنان رویکرد مذکور احساس مالکیت را کاهش می دهد زیرا تعداد کسانی که را که دخیل اند محدود می سازد.

چالش دیگری که در برابر مالکیت ملی قرار دارد اهمیت نفوذ خارجی است. چه مفهومی برای مالکیت ملی دارد زمانیکه رویکرد

۵ میبر و شولتز، از پاریس تا اکرا، ۱۶.

۶ مصاحبه واحد تحقیق و ارزیابی افغانستان، سپتمبر ۲۰۰۸.

۷ مصاحبه های مولف، کابل ۲۰۰۸ و ۲۰۰۹.

۸ اعلامیه پاریس در مورد موثرت کمک ها جلسه به سطح بلند در مورد موثرت کمک، ۲۰۰۵ پاریس.

۹ مصاحبه مولف، کابل، جنوری ۲۰۰۸؛ مصاحبه مولف، کابل، اپریل ۲۰۰۸

۱۰ مصاحبه مولف، کابل، جنوری ۲۰۰۹

ها و روش های انکشافی از خارج تعیین شوند و جامعه بین المللی بالای کمک ها شرایط وضع کند؟ طورمثال، ممالک فقیر که شدیداً قرضدار اند جهت کسب شرایط پرداخت قرض باید سند استراتژی کاهش فقر را داشته باشند. هرچند عوام بحث نموده بودند که سند استراتژی کاهش فقر افغانستان که استراتژی انکشاف ملی افغانستان است یک سند افغان بوده و پس پرده مذاکرات زیادی صورت گرفته که جامعه بین المللی کوشش نموده تا استراتژی انکشاف ملی را طوریکه می خواهد شکل داده است. ۱۱

۲،۲ اتحاد

اصل اتحاد در اعلامیه پاریس از تمویل کننده گان می خواهد تا تمام حمایت شانرا به طرزعمل ها، نهاد ها و استراتژی های انکشافی ملی ممالک شریک قرار دهند. ۱۲ هرچند، ممالک که کمک های انکشافی دریافت می کنند معمولاً با مسایل مواجه می شوند، پس امکان دارد که اتحاد سیاسی گردد. در افغانستان فعالین سیاسی باید یک عمل متعادل و ملایم را با کوشش پیشنهاد حمایت عملی انجام دهند که در عین زمان فاصله شانرا حفظ می نمایند و انتقاد های سازنده را ارایه می نمایند. کسب این موضوع در اصلاح حکومتداری دشوار است. ایجاد ریاست مستقل ارگان های محلی توسط دولت در پاسخ به تقاضا های تمویل کننده گان بود که ساختار ها و طرزعمل های حکومتداری محلی تقویت و واضح گردند. هرچند ریاست مستقل ارگان های محلی بیشتر من حیث وسیله سیاسی رئیس جمهور کرزی تلقی می گردد. ۱۳ فعالین بین المللی با سرمایه گذاری به ریاست مستقل ارگان های محلی ممکن پروسه های انکشافی را نه بلکه رژیم را حمایت کرده باشند. با این هم، تمویل کننده گان با حمایت نکردن ریاست مذکور تلاش های دولت در رابطه با پیشرفت حکومتداری محلی را نادیده می گیرند و در قسمت متحد نمودن پالیسی های شان ناکام اند. ظرفیت دولت افغانستان جهت اداره مقدار زیاد پول ضعیف تلقی می گردد و اتهامات فساد گسترده اند. بنابراین تمویل کننده گان آماده نیستند تا بطور مستقیم حمایت بودجوی فراهم سازند. ارقام بانک جهانی حاکی است که در حدود دو بر سه حصه کمک انکشافی خارج از بودجه دولت مصرف گردیده اند. ۱۴ این امر مالکیت و کنترل دولت را در برابر سرمایه گذاری و پروسه های انکشافی محدود می سازد. ایجاد صندوق وجهی بازسازی افغانستان که توسط بانک جهانی اداره می شود، مصالحه ی را پیشنهاد می کند. ۱۵ اگرچه تمویل کننده گان اجازه ندارند تا در قسمت بودجه ها که از طریق صندوق وجهی بازسازی اداره می شوند شرایط وضع کنند، آنها می توانند در راستای چگونگی توزیع بودجه ترجیحات خود را بیان نمایند. بعضی از ساحات با قلت بودجه مواجه اند و توانایی وزارت مالیه جهت اداره نمودن بودجه خودش تضعیف گردیده است. بنابراین، سطوح اتحاد و مالکیت ملی کاهش یافته اند. ۱۶ ناکامی رسیده گی به فساد در دولت و سکتور عامه و عدم پیشرفت در اصلاحات ادارات عامه اعتبار دولت و تمویل کننده گانرا در میان مردم تخریب نموده است. ۱۷

۳،۲ هماهنگی

اعلامیه پاریس از هماهنگی عملکرد های تمویل کننده گان طرفداری می نماید تا مشترکاً موثر باشد. ۱۸ اکنون دولت افغانستان ظرفیت اینرا ندارد تا اداره کمک را ۱۹ به عهده گیرد، طبق دستورالعمل های اعلامیه مذکور در مورد توزیع موثر کمک ها در دولت

۱۱ مصاحبه مولف، ۲۰۰۸

۱۲ اعلامیه پاریس در مورد موثرت کمک ها، ۴

۱۳ مصاحبه مولف، ناظرین آگاه بین المللی، کابل، ۲۰۰۸

۱۴ گروه بانک جهانی، بانک جهانی بالای پیشرفت موثرت انکشاف را که در افغانستان به مصرف می رسد اصرار می ورزد.

۱۵ صندوق وجهی بازسازی افغانستان دارای چندین تمویل کننده است که توسط بانک جهانی اداره می شود. بودجه تمویل در راستای مصارف مالی مکرر در دولت افغانستان و پروژه های سرمایه گذاری ذخیره گردیده است.

۱۶ مصاحبه مولف، کابل، فبروری ۲۰۰۸

۱۷ گروه بانک جهانی، بانک جهانی بالای پیشرفت موثرت انکشاف را که در افغانستان به مصرف می رسد اصرار می ورزد.

۱۸ اعلامیه پاریس در مورد موثرت کمک

۱۹ مصاحبه مولف، کابل، اگست ۲۰۰۸

های آسیب پذیر، هماهنگی در عدم موجودیت رهبری قوی دولت خیلی مهم می باشد و تمویل کننده گان باید تعهد نمایند تا فعالیت شانرا هماهنگ سازند.^{۲۰}

هرچند بعضی از فعالین انکشافی با تجربه بحث می کنند که اعلامیه پاریس به پیشرفت هماهنگی^{۲۱} تمویل کننده گان کمک نموده است و بعضی نیز بحث می کنند که هنوز هم عدم هماهنگی موجود است که از موثریت کمک ها می کاهد.^{۲۲} در عدم موجودیت رهبری دولت ممکن از هیئت معاونت سازمان ملل در افغانستان توقع برود تا رهبری هماهنگی را به عهده گیرند. تمویل کننده گان اظهار میدارند که آنها آماده اند تا دفتر یوناما را حمایت کنند، اما این ماموریت اغلب برای ضعف و نداشتن کارمند و منابع مورد انتقاد قرار می گیرد.^{۲۳} هرچند دفتر یوناما بحث می کند که هم اکنون دارای رهبری مرکزی و نقش هماهنگی می باشد.^{۲۴}

عدم هماهنگی توسط تعدادی از تمویل کننده گان که در قسمت انکشاف دخیل اند وخیمتر می گردد، همه اینها دارای فرامین متفاوت اند بشمول: دولت افغانستان، تمویل کننده گان، سازمان ملل متحد، موسسات غیر دولتی ملی و بین المللی، شرکت های خصوصی و نیرو های بین المللی حافظ صلح از طریق تیم های بازسازی ولایتی می باشد.^{۲۵}

بعضی از ناظرین احساس می کنند که حضور بین المللی در افغانستان آنقدر زیاد و پیچیده است که تقریباً برای هر فرد نا ممکن است تا موثرانه آنرا مرور کند.^{۲۶} بر علاوه، میان فعالین بین المللی در افغانستان در مورد اولویت سازی و ترتیب نمودن فعالیت ها تفاوت های واقعی سیاسی موجود است.^{۲۷} این موضوع وضعیت را پیچیده ساخته است و خطوط میان فعالیت های بشری، انکشافی، سیاسی و نظامی را مبهم نموده است. با تعداد اجندا ها و فعالین آیا ممکن است که حتی با داشتن نهاد قوی هماهنگ کننده هماهنگی کسب گردد؟

نگرانی وجود دارد که بدون هماهنگی کمک از هم می پاشد بخاطریکه دولت نمی تواند آنرا هماهنگ نماید.^{۲۸} روندیکه منجر به فروپاشی کمک می گردد توجه پول تمویل کننده گان عمده در ساحات نظامی و عملیات تیم های بازسازی ولایتی می باشد نه سوق دادن بودجه بطور مرکزی بسوی افغانستان. نشان دادن مردم عام آنها در خانه های شان از اینکه کمک ها به حمایت عملیات نظامی رسانیده می شوند زمانی مهم است که عساکر کشته می شوند. کانادا گام نخست را به تمرکز به سطح ولایتی نه ملی توسط کاهش بودجه به سازمان ملل و صندوق وجهی بازسازی افغانستان برداشت تا بالای کندهار تمرکز نماید.^{۲۹} اگر مکانیزم قوی جهت هماهنگ نمودن موثرانه بودجه وجود می داشت، فروپاشی کمک ها اداره شده می توانست. اکنون هیچ سازمانی در آن موقف نیست که تخصیص بودجه را منصفانه انجام دهد. همزمان با نگرانی ها میان علاقه مندی های بشری و سیاسی تمویل کننده گان انفرادی، و نیاز برای پیشبرد اهداف ثبات و انکشاف در افغانستان، آیا هماهنگی ممکن است؟ آیا اجتناب نا پذیر است اینکه نیاز تمرکز بالای ثبات و نا امنی منابع و بودجه را از مرکز منحرف می سازد و تلاش های هماهنگی را تضعیف می کند؟^{۳۰}

۲۰ اعلامیه پاریس در مورد موثریت کمک ۷

۲۱ مصاحبه های مولف، کابل، فبروری ۲۰۰۹

۲۲ مصاحبه مولف کابل سپتمبر ۲۰۰۸

۲۳ مصاحبه های مولف کابل ۲۰۰۸-۲۰۰۹

۲۴ مصاحبه مولف کابل اگست ۲۰۰۸

۲۵ قرار گفته نیرو های آیساف، تیم های بازسازی ولایتی نهاد های نظامی بشری اند که فعالیت های بازسازی و انکشافی را در ساحات نا امن کشور تسهیل می کنند

۲۶ مصاحبه های مولف، کابل، نومبر ۲۰۰۸ و فبروری ۲۰۰۹

۲۷ هلج لوراس، نیلس نگلس، ستینا تورجنسن و ستیل الرکسن، از پالیسی منسجم الی عملکرد هماهنگ، آیا توزیعات را بطور منسجم در افغانستان انجام می دهیم، (کنفرانس

۲۰۰۸، اوسلو، انستیتیوت امور بین المللی ناروی، ۱۷-۱۸ نومبر ۲۰۰۸)۳.

۲۸ مصاحبه مولف، کابل اگست ۲۰۰۸

۲۹ مصاحبه مولف، کابل اگست ۲۰۰۸

۳۰ مصاحبه مولف، کابل اگست ۲۰۰۸

۴,۲ اداره نمودن برای نتایج

طبق اعلامیه پاریس اداره کردن برای نتایج به معنی اداره و تطبیق کمک به نحوی است که بالای نتایج مطلوبه تمرکز داشته و از معلومات جهت بهبود تصمیم گیری استفاده کند.^{۳۱} تلاش کمک بین المللی در افغانستان اغلب توسط نگرانی های بشری نه بلکه توسط موضوعات امنیتی و سیاسی داخلی برانگیخته می شوند. جنگ در بعضی از ساحات کشور و نفوذ افراد قدرتمند منطقوی هنوز هم فعالین بین المللی را آشفته می سازد. بنابراین، توزیع موثر کمک اغلب نسبت به اهداف دیگر در رده دوم قرار دارد. جهت افزایش تاثیر کمک ها به امنیت نیاز است، اما اکنون وضعیت بر عکس آن است: از کمک ها جهت حمایت اهداف نظامی و سیاسی استفاده می گردد. آیا کمک ها موثر بوده می تواند در صورتیکه کمک ها هدف اول نباشد؟

استفاده کمک ها در ساحات نا امن جهت ترویج ثبات منتج به متردد شدن اهداف انکشافی با نظامی گردید. موسسات غیر دولتی ادعا می کنند که اصول و امنیت ایشان مورد سازش قرار گرفته است زیرا افغانان غیر نظامی و گروه های مسلح آنها را با نظامیان یکجا می کنند.^{۳۲} انگیزه ها و صداقت فعالین انکشافی نیز مورد سازش قرار گرفته بخاطریکه بهترین عملکرد های موثریت کمک تمویل کننده گان را تشویق می کند تا اقدامات دولتی را حمایت نمایند. در کشوریکه جنگ جریان دارد به نظر می رسد که تمویل کننده گان خود را در جنگ با دولت متحد ساخته اند. موسسات غیر دولتی نیز از طریق متاثر شده می توانند. طور مثال، موسسات غیر دولتی که منجبت همکاران تسهیلاتی در قسمت فعالیت های دولت کار می کنند منجبت حامیان دولت دیده می شوند مانند برنامه همبستگی ملی.^{۳۳}

چالش دیگریکه فرا راه "اداره نمودن برای نتایج" قرار دارد عدم معلومات دقیق است. حتی احصائیه های ابتدایی مانند تعداد نفوس در مورد افغانستان وجود ندارد.^{۳۴} معلومات سال ۱۳۸۷ بانک جهانی نشان می دهد که افغانستان دارای ۳۳ میلیون^{۳۵} نفوس است، و اداره مرکزی احصائیه در سال ۱۳۸۵ نفوس کشور را ۲۴,۱ میلیون تخمین نموده بود.^{۳۶} همیشه در مورد نیاز های واقعی بعد از جنگ تردید وجود دارد زیرا معلومات دقیق موجود نیست، به ساحات دوردست دسترسی کامل وجود ندارد و ارتباطات و تحرک خیلی محدود اند. جنگ مداوم از اعتماد صلح می کاهد، دسترسی به ساحات دگرگون را محدود می سازد و ترس و بی اعتمادی درمیان مردم ایجاد می کند. آیا فعالین انکشافی باید تلاش های بیشتری را جهت ارزیابی نیاز های مردم و اداره توقعات شان به خرج دهد؟ آیا رویکرد واقع بینانه که چالش های عملی را که از نبود معلومات بروز می نمایند در نظر می گیرد تاثیر انکشاف را بهبود می بخشد؟

۵,۲ حسابدگی متقابل

حسابدگی متقابل به این معنی است که تمویل کننده گان و دولت های دریافت کننده کمک ها مسوولیت نتایج انکشافی را به عهده دارند.^{۳۷} حسابدگی متقابل در افغانستان به سطح بالا پنداشته می شود زیرا مکانیزم های ارزیابی متقابل موجود اند که نیازمندی های اعلامیه پاریس را برآورده می سازد.^{۳۸} اگرچه اینکه چگونه افغانستان زمانیکه سروی ارزیابی کننده اعلامیه پاریس آنرا در

۳۱ اعلامیه پاریس در مورد موثریت کمک

۳۲ نظریات ارائه شده در یک جلسه آزاد در کنفرانس تیم های بازسازی ولایتی، ۲۰۰۸، آسیاف (کابل، سپتمبر ۲۰۰۸)

۳۳ مصاحبه مولف، کابل، مارچ ۲۰۰۸.

۳۴ توماس اغمی، نفوس افغانستان - ساکنین، کوچی، بیجا شده و پناهنده گان، تعداد آنها، موقعیت و ترکیب قومی، (بوستن، انجمن امریکایی برای پیشرفت ساینس، جلسه در مورد افغانستان و تروریسم، تغییر جهان؟ فیبروری ۱۶ ۲۰۰۲)

۳۵ سروی ۱۳۸۷ در رابطه با ارزیابی اعلامیه پاریس کمک موثر الی ۲۰۱۰؟

۳۶ جمهوری اسلامی افغانستان اداره مرکزی احصائیه، سالنامه احصائیوی افغانستان ۱۳۸۶ شماره ۲۸

۳۷ اعلامیه پاریس در مورد موثریت کمک

۳۸ سروی ۱۳۸۷ در رابطه با ارزیابی اعلامیه پاریس کمک موثر الی ۲۰۱۰؟

قسمت مالکیت در رده پایین قرار داد حسابده بوده می تواند مبهم است^{۳۹}، اگر مالکیت ملی اندک باشد چگونه یک دولت گیرنده کمک ها می تواند حسابده باشد؟

همچنان مبهم است که چگونه حسابدهی متقابل زمانیکه روابط نامساوی باشند کار خواهد کرد. برای کسب حسابدهی متقابل در موثریت کمک ها بالای ارائه گزارشات تاکید می شود. این یک رویکرد تخنیکی برای موضوعی است که خواهان تمایل سیاسی و درک فرایض متقابل به منظور غلبه بالای نا مساوات می باشد. بر علاوه، پروسه های ارزیابی برای حسابدهی متقابل و اصول دیگر اعلامیه پاریس توسط تقاضا برای معلومات اداره می شوند.^{۴۰} این یک رویکرد متقابل نمی باشد.

اعلامیه پاریس بالای حسابدهی متقابل میان تمویل کننده گان و دولت گیرنده کمک تمرکز دارد. حسابدهی متقابل در افغانستان پروسه چند راهه میان فعالین متعدد می باشد. برای اشتراک تمامی فعالین در روند حسابدهی باید معلومات در دسترس باشد. معلومات مذکور بعدا باید در شرایط درک و تحلیل شوند تا تعیین گردد که آیا پروسه های انکشافی مناسب و موثر اند و حسابده بودن اقدامات فعالین موثق می باشند^{۴۱}. تا زمانیکه ادارات موثر نظارتی با مهارت های مختص موجود نباشند و یک اندازه ظرفیت میان مردم وجود نداشته باشد تا کیفیت معلومات را که پخش می شوند ارزیابی کند حسابدهی متقابل صورت گرفته نمی تواند. پیشرفت حسابدهی متقابل همچنان مصارف مالی را متحمل می شود: گزارشات در صورتیکه رضایت بخش نباشند باید ارائه شوند و بعدا مرور گردند و مورد چالش قرار گیرند.

انواع مختلف اقدامات انکشافی همچنان حسابدهی متقابل را مورد چالش قرار می دهند. فعالین بین المللی بحث می کنند که حسابدهی متقابل برای فعالیت های بشری امکان پذیر نیست زیرا آنها باید به سرعت انجام گیرند و زمان برای ارزیابی وضعیت یا معلومات جهت ارزیابی درست تاثیرات وجود نمی داشته باشد.^{۴۲} آیا در کمک های که از طریق ارتش و تیم های بازسازی ولایتی توزیع می شوند حسابدهی متقابل وجود دارد یا آیا این کمک ها برای ثبات و بازسازی طبقه بندی گردیده و بنابراین توسط اعلامیه پاریس رسیده گی نگردیده اند؟

بالاخره، آیا ممکن است تا حسابدهی واقعی میان فعالین چند گانه وجود داشته باشد، زمانیکه مهمترین رابطه حسابدهی میان دولت و مالیات دهنده گان شان باشد نه میان ممالک دریافت کننده کمک ها؟ حسابدهی متقابل قابل تحسین است اما پیچیده گی انجام آن در افغانستان نادیده گرفته شده است.

۳. نتیجه گیری

عواملی زیادی وجود دارند که موثریت کمک ها را در افغانستان محدود می سازند که بدون چارچوب اعلامیه پاریس به آن رسیده گی شده نمی تواند. اصول اعلامیه پاریس بنیادی را برای موثریت کمک ها ارائه می دارد، هرچند مسایل عمده وجود دارند که باید به آنها به سطح پالیسی رسیده گی صورت گیرد تا موثریت کمک ها در افغانستان تقویت یابند.

- اولویت دادن موثریت کمک

موثریت کمک زمانی بیشتر خواهد شد که یک اولویت باشد. موثریت کمک زمانیکه در طبقه دوم اهداف سیاسی و نظامی قرار گیرد پس کاهش می یابد.

۳۹ سروی ۱۳۸۷ در رابطه با ارزیابی اعلامیه پاریس کمک موثر الی ۲۰۱۰؟

۴۰ مییر و شولتز، پاریس الی اکرا، ۵

۴۱ مصاحبه مولف، کابل، جولای ۲۰۰۸

۴۲ مصاحبه مولف، سپتمبر ۲۰۰۸

- رسیده گی به ابعاد سیاسی

طبیعت فنی اعلامیه پاریس به فعالین انکشافی کمک نمی کند تا در مورد پیچیده گی محیط سیاسی در افغانستان بحث کنند. چالش های سیاسی و محدودیت های اعلامیه پاریس باید قدردانی شده و آزادانه بحث شوند تا بحث بالای موثریت کمک ها و پیشرفت یابند و تاثیر کمک در افغانستان بهبود یابند.

- شناسایی محدودیت ها

اعلامیه پاریس بالای کمک های انکشافی تمرکز داشته و بطور لازم به ثبات و آرامش تطبیق نمی گردد. خطوط میان فعالین انکشاف، بشر دوستی و نظامی و اقدامات آنها خیلی مبهم شده اند. جهت رسیده گی به این موضوعات به عمل نیاز است تا موثریت کمک ها افزایش یافته و بحث در مورد این موضوع در شرایط پیچیده پیشرفت یابند.

- اندازه گیری تاثیر

پیروی از اعلامیه پاریس تاثیر مثبت کمک را تامین نمی کند. اعلامیه مذکور فقط پیروی از اصول خویش را اندازه گیری می کند نه موثریت کمک ها را. جهت بدست آوردن بیشتر موثریت کمک فعالین انکشافی باید فراتر از اصول ارزیابی کننده اعلامیه پاریس بنگرند و بالای تاثیر تمرکز صورت گیرد نه فقط پروسه آن.

- پیشرفت معلومات و دانش

اعلامیه پاریس به گونه یک چارچوب استفاده شده می تواند تا موثریت کمک ها راهنمایی شوند اما عدم معلومات ابتدایی را در مورد افغانستان جبران نمی نماید. جهت تامین موثریت بهبود یافته کمک ها برنامه های را باید با استفاده از معلومات اساسی انکشاف داد و این برنامه ها به ارزیابی ها نیاز دارد.

نسخه چاپی این نشریه به طور رایگان در دفتر واحد تحقیق و ارزیابی افغانستان قابل دسترس است:

واحد تحقیق و ارزیابی افغانستان
جاده گلروشی (نیش سرک ۲)

شهر نو

کابل، افغانستان

تلیفون: ۵۸۴ ۶۰۸ ۷۹۹ (۰) ۹۳+

پُست برقی: areu@areu.org.af

وب سایت: www.areu.org.af

